

● 2021

**Xarxa de Museus
d'Etnologia de Catalunya**

Els museus de les persones

Codi de pertinença

Títol preliminar

La Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya va ser creada a través d'un conveni fundacional el 21 d'octubre de 2010, derogat pel nou conveni (3/11/2020) i els seus objectius s'emmarquen dins de "Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya".

El Pla (aprovat l'11 de desembre de 2020) defineix les xarxes temàtiques com a "agrupacions de museus acreditats en el Registre de Museus de Catalunya i equipaments patrimonials bàsics que articulen una visió de Catalunya en una determinada temàtica o especialitat des dels diferents àmbits que componen el patrimoni cultural. Al capdavant poden tenir un museu de referència, o es poden constituir com una comunitat estable de museus. Tots els museus nacionals són referència de la seva xarxa (o xarxes) temàtica i la lideren."¹

En l'annex del Pla, es determinen les bases de funcionament de les xarxes temàtiques en relació a la seva composició, funcions, governança, gestió i finançament, i s'especifica que cada xarxa establirà el procediment d'incorporació i separació dels seus participants, les obligacions que suposa i els criteris d'admissió.²

Així mateix, el nou conveni (3/11/2020) indica que les funcions de la Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya són les pròpies de les xarxes temàtiques que estableix Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya. En concret, les funcions són l'establiment i el suport per a serveis mancomunats entre els membres de la xarxa al voltant de la preservació, la documentació, la recerca, el coneixement i la difusió de les col·leccions i del patrimoni etnològic dels museus membres de la xarxa.

És per aquest motiu que la Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya, d'acord amb tots els seus membres, ha elaborat el present Codi de pertinença que defineix els òrgans de funcionament i les seves atribucions, els nivells de participació a la xarxa, així com els criteris i procediments per a l'adhesió de nous membres.

¹ Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya, Departament de Cultura, 2017, p. 102

² Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya, Departament de Cultura, 2017, p. 251

1

Article

Àmbit d'aplicació

Aquest Codi de pertinença és d'aplicació a la Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya (en endavant XMEC), constituïda pels museus signants del conveni amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (3/11/2020) i a la resta de museus que s'hi vinculin en el futur.

2

Article

Objecte del Codi

L'objecte d'aquest Codi és la regulació de la XMEC amb l'objectiu de millorar la gestió de les col·leccions i dels equipaments, de dur a terme programes de treball conjunt, de millorar els serveis dels museus i de potenciar la visibilitat dels museus envers la societat.

Les actuacions a dur a terme en relació amb el patrimoni històric es definiran mitjançant programes que s'aprovaran anualment i que es regiran per una política unitària tot respectant la diversitat de cadascun dels museus que componen la xarxa.

Aquests programes incidiran en la qualitat dels equipaments i de les pràctiques professionals, en les activitats i serveis, en la documentació i conservació de col·leccions i en campanyes de difusió dels museus.

Modalitats d'adhesió

D'acord amb el que estipula el conveni signat el (3/11/2020) i en concordança amb les directrius de Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya, s'estableixen dos nivells de participació a la XMEC:

1. Es poden incorporar a la xarxa com a museus membres de ple dret els museus acreditats en el Registre de Museus de Catalunya, sempre que no formin part de cap altra xarxa temàtica com a museu membre de ple dret. Els museus membres han de disposar de col·leccions i d'un discurs expositiu que contribueixi a completar les col·leccions de referència nacional en la temàtica d'etnologia i, alhora, adequar-se als estàndards de qualitat exigits. La vinculació es fa mitjançant un conveni d'adhesió on s'especifiquen els àmbits i el nivell d'associació.
2. Es podran incorporar com a col·laboradors els museus i els equipaments patrimonials bàsics que facin explícit el seu interès museogràfic, científic o territorial en temàtica històrica. Els museus acreditats del Registre de Museus de Catalunya només poden formar part d'una sola xarxa temàtica, com a museu col·laborador. Els equipaments patrimonials bàsics col·laboradors de la xarxa han de tenir un conveni vigent amb un museu acreditat.

L'adhesió de nous membres de ple dret i/o col·laboradors a la xarxa requerirà la signatura d'addendes específiques. Les parts autoritzen a la direcció del MHC (Agència Catalana del Patrimoni Cultural) per a la signatura de les addendes esmentades. Aquesta adhesió s'inicia mitjançant una petició formal de l'interessat al MHC, i amb posterior acord per part del Plenari de la xarxa.

Críteris i procediments per a l'adhesió

4.1 El Plenari de la XMEC avaluarà els críteris següents per a la incorporació d'un nou membre, sigui quin sigui el seu nivell de vinculació:

- a. El museu o centre patrimonial haurà de manifestar clarament i per escrit, a través dels seus òrgans de gestió, la voluntat d'entrar a formar part de la XMEC. Així mateix, haurà de participar en els objectius de la xarxa i estar disposat a implicar-se en el treball necessari per aconseguir-los.
- b. Es valorarà la capacitat de l'equipament per complir el compromís, tant a nivell de personal com de recursos materials.
- c. Es valorarà i es cercarà una distribució territorial equilibrada dels centres que conformin la xarxa arreu del territori català.
- d. Es valorarà que la col·lecció i el discurs museogràfic i interpretatiu del nou membre ompli buits i faciliti la cohesió del discurs global de la xarxa.

4.2 L'adhesió a la xarxa de museus és voluntària, i els museus podran sol·licitar la seva incorporació:

- a. A petició del propi museu, el qual haurà d'adreçar una carta a la direcció del Museu d'Història de Catalunya que farà extensiva la petició a la resta de membres de la xarxa.
- b. A petició de la XMEC i convidat per acord de tots els seus membres, per entendre que el museu ve a complementar les temàtiques de la resta de museus i de la xarxa.
- c. En cada cas, caldrà que a la petició vagi acompanyada de:
  - Una memòria de les activitats desenvolupades durant el darrers tres anys
  - Un breu informe sobre les col·leccions i el seu abast cronològic
  - Organigrama de l'equipament: personals i funcions
  - Una breu descripció sobre l'estructura organitzativa i els recursos humans i econòmics disponibles per complir les seves funcions

El Plenari: composició i funcions

5.1 El Plenari és l'òrgan de govern de la XMEC i està conformat pels directors/es dels museus membres, el/la cap de l'Àrea de Monuments i Jaciments de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural i el/la cap del servei de Museus i Protecció de Béns Mobles.

5.2 El Plenari té les següents funcions:

- a. Definir l'estratègia global a través d'un Programa d'Actuacions a quatre anys, avaluar el seu grau d'assoliment i proposar, si escau, les mesures correctores que consideri necessàries per tal de garantir-ne el compliment.
- b. Definir i aprovar el Pla d'Activitats anual i el seu pressupost en coherència amb el Programa d'Actuacions vigent i a partir de les propostes que facin els museus membres.
- c. Definir les comissions que es desprenguin dels programes aprovats en el Pla d'actuació anual, proposar una participació equilibrada de tots els membres de la xarxa en els diferents grups de treball (segons la disponibilitat, adequació, grau d'expertesa, etc.) i tenir cura de l'acompliment dels indicadors i criteris per avaluar-ne els resultats.
- d. Valorar i acordar les peticions d'adhesió a la xarxa dels museus membres i col·laboradors, d'acord amb els criteris descrits en l'article quart.
- e. Aprovar la memòria i el balanç econòmic de l'any anterior.
- f. Impulsar acords amb d'altres xarxes de museus, universitats i altres institucions, en aspectes científics, organitzatius, de difusió, etc.
- g. Aprovar o modificar el Codi de pertinença de funcionament.
- h. Altres funcions, segons determini l'àmbit competencial de la xarxa.

5.3 El Plenari es reunirà de manera preceptiva en sessió ordinària com a mínim tres cops l'any i de manera extraordinària quan es consideri oportú, sempre a proposta de la direcció del Museu d'Història de Catalunya i/o a proposta d'una tercera part dels museus membres.

5.4 Les decisions del Plenari es resolen amb el suport de la majoria dels membres i amb el vot favorable del director/a del Museu d'Història de Catalunya i del/la cap del servei de Museus i Protecció de Béns Mobles.

5.5 En moments justificats, els membres de la xarxa podran delegar la seva representació al Plenari a alguna figura tècnica del seu centre o institució. Amb veu i vot.

Les comissions: composició i funcions

Les comissions són grups de treball de caràcter temàtic o transversal, que desenvolupen les tasques específiques derivades dels projectes aprovats pel Plenari. Per tant, les seves accions han d'estar encaminades a l'assoliment dels objectius del Programa d'Actuacions i del Pla d'Activitats anual i els seus resultats alineats amb els indicadors i criteris establerts.

6.1 Composició:

- a. Estan formades per museus membres de ple dret i museus col·laboradors, representats pels seus directors/es o, per delegació, pel personal tècnic i es prioritzarà la participació d'aquells membres que puguin aportar expertesa i valor afegit a cada projecte.
- b. Per tal d'assegurar la seva operativitat i representativitat, cada comissió estarà formada per un mínim de tres membres i un màxim de cinc, als quals s'hi podrà afegir un nombre limitat d'assessors/es si es considera necessari.
- c. Les comissions nombraran a un responsable o portaveu el qual, en contacte directe amb el coordinador de la xarxa, farà un seguiment més efectiu de les tasques a desenvolupar per tal que es compleixin els objectius previstos.
- d. L'adhesió a una comissió és voluntària, però tots els museus membres i col·laboradors han de formar part de, com a mínim, una comissió de treball.

6.2 Funcions:

- a. Definir els objectius de la comissió i elaborar el programa d'actuacions en consonància amb el pressupost consignat.
- b. Dur a terme les tasques específiques de cada projecte, assumir-ne els compromisos associats, fer el seguiment del seu desplegament i avaluar el seu assoliment.
- c. Elaborar informes de l'evolució de cada projecte per ser traslladats al Plenari a través del coordinador de la xarxa o del portaveu de la comissió.
- d. Establir els requisits per a encàrrecs a tercers d'aquelles tasques que no pugui assumir la pròpia comissió.
- e. Traslladar els resultats obtinguts de les actuacions a la coordinació de la xarxa, per ser incorporats a la memòria anual corresponent.

La coordinació de la XMEC

La figura de coordinador/a recau en un tècnic/a superior.

Les seves principals tasques són:

- a. Realització de convocatòries, redacció d'actes i seguiment del plenari de museus, i comissions de treball (generació de documents, preparació ordres del dia, recull d'informació interès, etc.).
- b. Coordinar i impulsar les comissions o grups de treball que es desprenguin dels programes aprovats en el Pla d'Activitats anual.
- c. Redactar el Pla d'Activitats anual i el seu pressupost, en coherència amb les propostes aprovades en el Plenari i amb la supervisió de la direcció del Museu d'Història de Catalunya.
- d. Impulsar, coordinar i fer seguiment de les accions i serveis de la xarxa.
- e. Atendre als museus membres de la xarxa, i realitzar visites si s'escau.
- f. Responsabilitzar-se de la comunicació interna de la xarxa, de la seva connexió amb figures col·laboradores i altres agents involucrats en les accions previstes.
- g. Donar suport a la direcció del Museu d'Història de Catalunya en tot allò referent a les seves actuacions com a capçalera de la xarxa.
- h. Formular encàrrecs de serveis externs, fer-ne el seguiment i vetllar per la seva correcta execució.
- i. Dur a terme la gestió administrativa i econòmica, vetllant per la correcta execució del pressupost i l'alineació de tota l'activitat de la xarxa al marc jurídic i normatiu vigent.
- j. Altres funcions, segons determini el Plenari de la xarxa o la direcció del Museu d'Història de Catalunya

8

Article

Exclusió de la Xarxa

La manca de participació d'algun membre de la Xarxa a les comissions i accions portades a terme, de manera reiterada, serà motiu d'exclusió de la xarxa a menys que es demostrï una causa de força major que impedeixi al museu formar-ne part.

9

Article

Recursos econòmics

Per a la consecució de les seves finalitats, la XMEC disposa dels següents recursos econòmics gestionats pel Museu d'Història de Catalunya:

- a. Les aportacions anuals de l'Administració de la Generalitat de Catalunya a través del Museu d'Història de Catalunya.
- b. Les aportacions d'altres administracions públiques per a programes i activitats.
- c. Les donacions i/o aportacions en concepte de patrocini d'entitats, empreses, fundacions o persones privades.
- d. Altres de diferent naturalesa a què tingui dret.

10

Article

Domicili de la XMEC

El domicili legal i la seu de la XMEC s'ubica en la seu principal del Museu d'Història de Catalunya, per ser aquest el museu capçalera. Així mateix, les oficines i la infraestructura necessària per al seu funcionament serà aportada pel Museu d'Història de Catalunya.

11

Article

Acceptació del Codi de pertinença

L'adhesió a la XMEC suposa l'acceptació dels termes del present Codi de pertinença.

12

Article

Entrada en vigor

Aquest Codi de pertinença va ser aprovat en la reunió del Plenari, per tots els membres de la XMEC, celebrada en sessió telemàtica, el dia 8 de d'octubre del 2021 i la seva entrada en vigor és immediata.